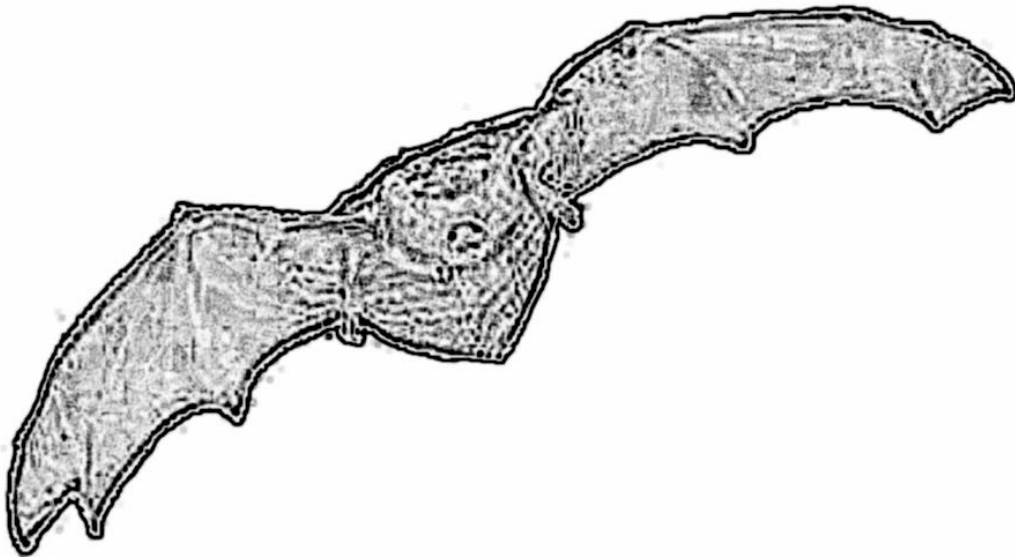

Lepakoiden inventointi - linjalaskenta 2002

HS-malli eli Haukkovaara-Salovaara

Sisältö

1	Johdanto	3
2	Linjalaskennan ohjeistus	3
2.1	Tarvittavat laitteet ja välineet	3
2.2	Esivalmistelut	3
2.3	Olosuhde-edellytykset	4
2.4	Aloitusaika	5
2.5	Laskenta	5
2.6	Raportointi	5
3	Liitteet	7
3.1	Havaintolomakemalli	7
3.2	Lajit ja lyhenteet	8
3.3	Tuulen voimakkuuden arviointi	9
3.4	Luokituksessa biotoopit jaetaan kymmeneen pääluokkaan:	10
3.4.1	A Meribiotoopit	10
3.4.2	B Merenrantabiotoopit	11
3.4.3	C Sisävesien biotoopit	12
3.4.4	D Sulkeutuneet metsäbiotoopit	13
3.4.5	E Harvapuustoiset kangas-, kallio- ja kivikkobiotoopit	14
3.4.6	F Avoimet ja harvapuustoiset kosteikkobiotoopit	18
3.4.7	G Avoimet kangasbiotoopit	20
3.4.8	H Avoimet kallio- ja kivikkobiotoopit	21
3.4.9	I Viljelysmaiden biotoopit	22
3.4.10	J Rakennetun ympäristön biotoopit	22

1 Johdanto

Linjalaskennan tarkoituksena on kerätä vakioidulla menettelyllä tietoa lepakoiden esiintymisestä, runsaudesta ja lajistosta, samalla kohteella pidemmällä ajanjaksolla. Näin menetellen voidaan seurata lepakoiden mahdollista määrällistä muutosta sekä lajistollista kehitystä.

Linjalaskennan tulokset sijoitetaan karttapohjalle, joten myös havainnon elinympäristötiedot tallennetaan tietokantaan.

2 Linjalaskennan ohjeistus

2.1 Tarvittavat laitteet ja välineet

- Yliäänivastaanotin eli detektori
- Karttapohja ja havaintolomake, muistiinpanovälineet
- Taskulamppu (tehokas valaisin esim. halogeeniotsalamppu)
- Nauhuri (ei pakollinen, suositellaan)
- Lämpömittari
- Tuulimittari (ei pakollinen)
- Kompassi (ei pakollinen, suositellaan)

2.2 Esivalmistelut

Linjan valinta on suoritettava ennakkoon karttatarkastelun ja päivänvalossa suoritettujen maastokäynnin avulla. Linjan valinnassa on huomio kannattaa kohdentaa ainakin seuraaviin seikkoihin :

- linjan "olemassaolon" on säilyttävä suurinpiirtein nykyisten elinympäristöjen, pois sulkien luontaisen sukkeesion, ainakin seuraavat 10 vuotta.
- jos laskija tai detektori vaihtuu, käytetään kahden vuoden siirtymää jolloin kaksi laskijaa laskee samanaikaisesti saman reitin, jolloin kokemattoman laskijan tai eritehoisen detektorin aiheuttama virhemarginaali voidaan määrittää.
- linjan pituus tulee sovittaa siten, että yöaikaan sen pystyy kulkemaan aina maksimissaan yhdessä tunnissa (Huomioi havaintojen merkitseminen).
- linjalle sijoitettava monipuolisesti eri elinympäristöjä, esimerkiksi vesistöä, havu- ja lehtimetsää, puutarhoja, peltoa, niittyä ja asutusta. Näin linjalle saadaan mahdollisimman kattava lajivalikoima.

- linjalla on vältettävä kiinteän asutuksen häirintää ja pihapiirien läpi kulkiessa on kysyttävä maanomistajan lupa. Saattaa olla hyvä muutenkin tiedottaa linjan läheisyydessä asuvia, jotta välttyy "hiippailijan" maineelta ja poliisilta.
- linjan on oltava koko kenttäkauden käytettävissä (so. huomioi mahdollinen korkea heinikko, tulva, kesämökit jne.)
- linja kannattaa sijoittaa olemassa oleville poluille
- linjan voi merkitä pienin vaalein suikalein, joita ei päiväsaikaan edes huomaa, tarpeen mukaan.
- linja kannattaa tehdä varsin suoraksi, jolloin välttyy ongelmasta laskea samoja yksilöitä useampaan kertaan. Noin 70 metrin säde lienee minimi kaartuvalle linjalle (pohjanlepakon kuuluvuus keskimäärin 35 metriä). Ota huomioon tämä tilanne myös itse kenttätöissä.

Linja merkitään karttapohjalle. Suositeltava mittakaava vaihtelee 1:5000 - 1:15000, riippuen elinympäristöjen rikkonaisuudesta. Toisin sanoen mitä pienipiirteisempää maasto on sitä tarkempi kartan tulee olla. (Vihje : tee yksi karttapohja alkuperäiskartaksi jota kopioiden saat jokaiselle lenkille uuden). Karttapohja on tarkistettava vuosittain muutosten päivittämiseksi.

2.3 Olosuhde-edellytykset

Linjalaskenta kannattaa tehdä periaatteessa silloin kun lepakot ovat liikkeellä. Tähän seikkaan vaikuttavat sää ja lepakoiden elinkierto.

Sään vaikutus :

- tuulen voimakkuus < 10 m/s (kokemuksena Hangosta 1999-2001 8 m/s vähensi jo selkeästi lentoa ja määriä, lepakot kerääntyvät suojaisempiin kohteisiin sekä itse havainnoinnin teko on vaikeampaa runsaan kohinan vuoksi). Tuulen suunta kannattaa myös huomioida, tuulen puoleisen linjan sijaan voi valita suojan puoleisen jos tehtävänä on useampia linjoja. Tuulen voimakkuuden arvioimiseksi katso liite 3.3 Tuulen voimakkuuden arviointi.
- sateella ei laskentaa kannata tehdä koska lento on minimaalista. Kuurottaisella ilmalla lepakot ilmestyvät nopeasti kuurojen välillä mutta katoavat yhtä nopeasti sateen taas alkaessa. Tässäkin tapauksessa on kyseenalaista kannattaako linjaa tehdä. Huomio / kokemus: sade vaikuttanee eri lajeihin eri tavalla, lisähuomiot tästä ovat arvokkaita. Vihje: Tarkkaile hyönteisten määrää. Jos ne lentävät normaalisti, linjan voi tehdä.
- lämpötila > 7-8⁰C, lämpötila vaikuttaa hyönteisten lentoon jolloin lepakotkaan eivät tuhlaa energiaa jos ei ravintoa ole saatavissa.

2.4 Aloitus aika

Linjan laskenta aloitetaan kun tarpeellinen pimeys on saavutettu. Tämä tarkoittaa Etelä-Suomessa ja osan kaudesta pohjoisempanakin ajankohtaa jolloin aurinko on laskenut 6⁰ horisontin alle. Auringon nousu- ja laskuajoista sekä tästä 6⁰ eli siviilihämärän rajasta on valmistumassa www-käyttöön ohjelma, jonka tulee aluksi löytymään osoitteesta <http://www.surfnet.fi/ecosyd/>. Lomakkeelle syötetään mikä tahansa koordinaatti Suomen alueelta, jonka jälkeen ohjelma laskee taulukkoon 1.5 - 30.9 väliltä ao. kellonajat. Sivua voidaan sitten tulostaa vaikkapa paperille. (Tulosteen saa mahdollisesti myös tekstitiedostona, jonka voi itse tulostaa ja käyttää dokumentoinnissa). Laskentaohjeet esimerkein tulevat myös sivuille toukokuun 2002 aikana. Sivulla kerrotaan myös muusta lepakkolaskentaan liittyvistä uutisista, tapahtumista ja tiedotteista.

Koska osassa Suomea ei aurinko laske laskentakauden aikana lainkaan tai ei ainakaan 6⁰asteen alapuolelle on näissä kohteissa interpoloitava pimein jakso yöstä käyttäen hyväksi edellä mainittuja taulukoita.

2.5 Laskenta

Linja kävellään suunnitellussa aikataulussa verkkaisesti merkiten kaikki havainnot karttapohjalle ja lomakkeeseen. Pidempiaikaisia pysähdyksiä ei esim. määräysongelmien vuoksi sallita vaan laji on silloin merkittävä sp. merkinnällä. Katso käytettävät lyhenteet liitteestä 3.2 Lajit ja lyhenteet. Huomaa että listassa on lajeja joita ei vielä ole Suomesta tavattu, mutta lähialueilta kuitenkin.

Kaikista havainnoista merkitään lomakkeelle ja karttapohjalle tiedot mahdollisimman tarkoin. Jokainen havainto numeroidaan havaintojärjestyksessä.

Lomakkeen kääntöpuolelle voidaan merkitä yleishuomioita laskennan aikaisista muista ympäristötekijöistä tai laskentaan vaikuttaneista asioista. Esimerkiksi linjalla havaitut pöllöt, nuolihaukat tms.

Normaali laskenta: Linja lasketaan 3 kertaa lentokauden aikana. Laskentaviikot ovat 15.5.-5.6., 20.6.-10.7. ja 10.8.-30.8.

Tarkennettu laskenta : Linja lasketaan 3x3 kertaa lentokauden aikana. Laskentaviikot ovat 15.5.-5.6., 20.6.-10.7. ja 10.8.-30.8. Kullakin aikavälillä linja lasketaan kolmena sääolosuhteitaan mahdollisimman samankaltaisena iltana ja vähintään kahden illoista on oltava peräkkäisiä. Tämän laskentamenetelmän tarkoituksena on selvittää linjalaskennassa esiintyvät havaintojen vaihteluvälit. Jos havainnoitsija suorittaa kaudessa vain yhden linjan on tämä malli suositeltavin.

2.6 Raportointi

Karttapohjasta valmistellaan myös elinympäristökartta. Luokitteluna käytetään liitteessä 3.4 Biotooppiluokitus esitettyä elinympäristöluokittelua. Luokittelussa ei ilmeisesti ole tarpeen mennä alimmalle tasolle so. E.1.5. riittää mutta E.1.5.1 ei ole tarpeen (saa kuitenkin tehdä jos katsoo tarpeelliseksi). Tämä luokittelu on Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja "Sarja

B No 57 - Yleispiirteinen Biotooppiluokitus". Julkaisu löytyy Metsähallituksen www-sivuilta pdf-tiedostona osoitteesta

<http://www.metsa.fi/> > Luonnonsuojelu > Tuotteet > Julkaisusarjat > Sähköiset julkaisut. Kartalle luokittelu piirretään 200 metriä linjan molemmin puolin. Havaintolomakkeet täydennetään kunkin havainnon kohdalta elinympäristö koodilla. Jos luot uusia biotooppiluokkia ilmoita ne erillisellä paperilla kuvauksen kera. Seuraavaan kauteen täydennetään uudet luokat tämän ohjeen liitteeseen, jolloin luokka/luokat ovat muidenkin käytettävissä.

Lomakkeet ja kartat toimitetaan Suomen lepakkotieteelliselle yhdistykselle lokakuun puoleen väliin mennessä. Ota itsellesi kopiot. Tuloksista tehdään vuosittain raportti Luonnon Tutkijaan k.o. vuoden loppuun mennessä.

Huomautus: toimitusosoite voi vielä vaihtua.

3 Liitteet

3.1 Havaintolomakemalli

Tulossa.

Katso edellä mainituilta [www-sivuilta](#) toukokuussa.

3.2 Lajit ja lyhenteet

Lyhenne	Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Ruotsinkielinen nimi	Englanninkielinen nimi
Chisp.	Chiroptera sp.	Lepakkolaji	Obestämd fladdermusart	Unidentified bat species
Myosp.	Myotis sp.	Siippalaji	Myotis sp.	Myotis bat sp.
Myom/b	Myotis mystacinus/ brandtii	Viiksisiiippalaji	Mustach / Brandtsfladdermus	Whiskered / Brandt's Bat
Myomys	Myotis mystacinus	Viiksiippa	Mustaschfladdermus	Whiskered Bat
Myobra	Myotis brandtii	Isoviiksisiiippa	Brandts fladdermus	Brandt's Bat
Myonat	Myotis nattereri	Ripsisiippa	Fransfladdermus	Natterer's Bat
Myodau	Myotis daubentonii	Vesisiippa	Vattenfladdermus	Daubenton's Bat
Myodas	Myotis dasycneme	Lampisiippa	Dammfladdermus	Pond Bat
Pipsp.	Pipistrellus sp.	Pipikkolaji	Pipistrellus sp.	Pipistrelle species
Pipnat	Pipistrellus nathusii	Pikkulepakko	Trollfladdermus	Nathusius' Pipistrelle
Pippip	Pipistrellus pipistrellus	Kääpiölepakko	Pipistrell	Common pipistrelle
Pippyg	Pipistrellus pygmaeus	Vaivaislepakko	Dvärgfladdermus	Soprano Pipistrelle
Nycnoc	Nyctalus noctula	Isolepakko	Stor fladdermus	Noctule
Nyclei	Nyctalus leisleri		Leislers fladdermus	Leisler's Bat
Eptnil	Eptesicus nilssoni	Pohjanlepakko	Nordisk fladdermus	Northern Bat
Eptser	Eptesicus serotinus	Etelänlepakko	Sydfladdermus	Serotine
Vesmur	Vespertilio murinus	Kimolepakko	Gråskimlig fladdermus	Parti-coloured Bat
Pleaur	Plecotus auritus	Korvayökkö	Långörad fladdermus	Brown Long-eared Bat
Barbar	Barbastella barbastellus	Mopsilepakko	Barbastell	Barbastelle

3.3 Tuulen voimakkuuden arviointi

Ilmatieteenlaitoksen ohje

Tuulen nopeus (m/s)	Tuulen nimitys	Tuulen vaikutus maalla	Tuulen vaikutus merellä
0	Tyyntä	Savu nousee pystysuoraan.	Peilityyni meri.
1 - 2	Heikkoa	Tuulen suunnan näkee savun liikkeestä. Tuuliviiri ei käänny.	Meren pinnalla pientä karettä.
2 - 3	Heikkoa	Tuulen tuntee iholla. Puiden lehdet kahisevat. Tavallinen viiri kääntyy.	Lyhyitä aaltoja, jotka eivät murru.
4 - 5	Kohtalaista	Puiden lehdet ja lehvät liikkuvat. Kevyt lippu suoristuu.	Aallon harjat murtuvat silloin tällöin. Läpinäkyvää vaahtoa aallon harjalla.
6 - 7	Kohtalaista	Pienet oksat heiluvat. Nostaa maasta pölyä ja irtonaisia paperin palasia.	Pitkähköjä aaltoja. Vaahtopäitä, jotka kohahtelevat.
8 - 10	Navakkaa	Pienehköt lehtipuut heiluvat. Järvenselällä vaahtopäitä.	Aallon harjat kauttaaltaan valkoisina vaahtopäinä. Meri kohisee jatkuvasti.
11 - 13	Navakkaa	Suuret oksat heiluvat. Tuuli suhisee sattuessaan taloihin ja kiinteisiin esineisiin.	Aaltojen vaahto leviää. Meri kohisee kumeasti.
14 - 16	Kovaa	Puut heiluvat. Tuulta vasten kulkeminen vaikeaa.	Aaltojen huiput murtuvat. Vaahto järjestyy tuulen suuntaisiksi juoviksi. Kohina kuuluu kauaksi.
17 - 20	Kovaa	Katkoo puiden oksia. Ulkona liikkuminen vaikeaa.	Aallot pitkiä ja verraten korkeita. Vaahto tiheinä tuulen suuntaisina juovina.
21 - 24	Myrskyä	Katkoo puita. Vaurioittaa heikohkoja rakennuksia, irrottaa kattotiiliä ja särkee savupiipun hattuja.	Aallot korkeita. Aaltojen pärske huonontaa näkyvyyttä hiukan. Meri pauhaa.
25 - 28	Myrskyä	Kiskoo puita juurineen. Aiheuttaa huomattavaa vahinkoa rakennuksille. Sattuu harvoin sisämaassa.	Aaltovuoria. Merenpinta valkoisena vaahdosta. Pauhu kovaa, puuskittaista. Aaltojen pärske huonontaa näkyvyyttä.
29 - 31	Myrskyä	Kaataa metsää. Siirtää rakennuksia. Sattuu erittäin harvoin sisämaassa.	Näköpiirissä olevat laivat katoavat aaltovuorien taakse. Koko merenpinta valkoisena. Pärske huonontaa näkyvyyttä huomattavasti.
32 tai enemmän	Hirmumyrsky	Tuhoa perinpohjin rakennukset ym.	Koko merenpinta valkoisena. Näkyvyys erittäin huono.

3.4 Luokituksessa biotoopit jaetaan kymmeneen pääluokkaan:

A. Meribiotoopit: Itämeren murtovesialueet sekä pienialaiset meren ympäröimät, jatkuvan aalto- ja pärskevaikutuksen alaiset alueet.

B. Merenrantabiotoopit: Mereen rajautuvat avoimet tai niukkapuustoiset kankaat, kalliot ja louhikot sekä dyynien harvapuustoiset metsät.

C. Sisävesien biotoopit: Järvet, lammet, lähteet, purot ja joet.

D. Sulkeutuneet metsäbiotoopit: Kankaat, suot ja kalliot, joilla puuston latvuspeittävyys on vähintään 30%.

E. Harvapuustoiset kangas-, kallio- ja kivikkobiotoopit: Kivennäismaiden, kallioiden ja kivikoiden alueet, joilla puuston latvuspeittävyys on vähintään 10% mutta alle 30% sekä metsittyvät entisten viljelysmaiden biotoopit. Myös kankaat, joilla puuston latvuspeittävyys on alle 10% , jos puuttomuus tai niukkapuustoisuus johtuu metsätaloustoimista.

F. Avoimet ja harvapuustoiset kosteikkobiotoopit: Turvemaat ja säännöllisen tulvan vaikutuksen alaiset kivennäismaat, joilla puuston latvuspeittävyys on alle 30% .

G. Avoimet kangasbiotoopit: Kivennäismaat, joilla puuston latvuspeittävyys on alle 10% .

H. Avoimet kallio- ja kivikkobiotoopit: Kallio- ja kivikkoympäristöt, joilla puuston latvuspeittävyys on alle 10% .

I. Viljelysmaiden biotoopit: Ihmisen aktiivisesti hyödyntämät viljelys- ja laidunalueet.

J. Rakennetun ympäristön biotoopit: Alueet, jotka ihminen on rakentanut tai peittänyt tai muuten muuttanut niiden kasvillisuutta ja maaperää voimakkaasti.

3.4.1 A Meribiotoopit

- A.1 Matalat merivedet (0-3 m)
 - A.1.1 Matalan meriveden kasvittomat pohjat
 - * A.1.1.1 Matalan meriveden kasvittomat kallio- ja kivikkopohjat
 - * A.1.1.2 Matalan meriveden kasvittomat hiekka- ja sorapohjat
 - * A.1.1.3 Matalan meriveden kasvittomat muta- ja liejupohjat
 - A.1.2 Matalan meriveden kasvipeitteiset pohjat
 - * A.1.2.1 Meren ruovikot ja muut ilmaversois- ja kellulehtikasvustot
 - * A.1.2.2 Matalan meriveden uposkasvustoiset kallio- ja kivikkopohjat
 - * A.1.2.3 Matalan meriveden uposkasvustoiset hiekka- ja sorapohjat
 - * A.1.2.4 Matalan meriveden uposkasvustoiset muta- ja liejupohjat
 - A.1.3 Meren karikot, luodot ja särkät
 - * A.1.3.1 Meren karit ja luodot
 - * A.1.3.2 Meren särkät
- A.2 Keskisyvät merivedet (3-10 m)
 - A.2.1 Keskisyvän meriveden kallio- ja kivikkopohjat
 - * A.2.1.1 Keskisyvän meriveden kasvittomat kallio- ja kivikkopohjat
 - * A.2.1.2 Keskisyvän meriveden kasvipeitteiset kallio- ja kivikkopohjat

- A.2.2 Keskisyvän meriveden hiekka- ja sorapohjat
 - * A.2.2.1 Keskisyvän meriveden kasvittomat hiekka- ja sorapohjat
 - * A.2.2.2 Keskisyvän meriveden kasvipeitteiset hiekka- ja sorapohjat
- A.2.3 Keskisyvän meriveden muta- ja liejupohjat
 - * A.2.3.1 Keskisyvän meriveden kasvittomat muta- ja liejupohjat
 - * A.2.3.2 Keskisyvän meriveden kasvipeitteiset muta- ja liejupohjat
- A.3 Syvät merivedet (yli 10 m)
 - A.3.1 Syvän meriveden kallio- ja kivikkopohjat
 - A.3.2 Syvän meriveden hiekka- ja sorapohjat
 - A.3.3 Syvän meriveden muta- ja liejupohjat

3.4.2 B Merenrantabiotoopit

- B.1 Merenrantakalliot
 - B.1.1 Puuttomat merenrannan jäkäläkalliot
 - * B.1.1.1 Puuttomat karut ja keskiravinteiset merenrannan jäkäläkalliot
 - * B.1.1.2 Puuttomat ravinteiset merenrannan jäkäläkalliot
 - B.1.2 Puuttomat merenrannan varpu-heinäkalliot
 - * B.1.2.1 Puuttomat karut ja keskiravinteiset merenrannan varpu-heinäkalliot
 - * B.1.2.2 Puuttomat ravinteiset merenrannan varpu-heinäkalliot
 - B.1.3 Niukkapuustoiset merenrantakalliot
 - * B.1.3.1 Niukkapuustoiset karut ja keskiravinteiset merenrantakalliot
 - * B.1.3.2 Niukkapuustoiset ravinteiset merenrantakalliot
- B.2 Merenrantakivikot
 - B.2.1 Puuttomat merenrannan jäkäläkivikot
 - B.2.2 Puuttomat merenrannan varpu-heinäkivikot
 - B.2.3 Niukkapuustoiset merenrannan kivikot
- B.3 Merenrantahietikot
 - B.3.1 Kasvittomat merenrantahietikot
 - B.3.2 Puuttomat kasvipeitteiset merenrantahietikot
 - B.3.3 Niukkapuustoiset merenrantahietikot
 - B.3.4 Harvapuustoiset merenrannan dyynimänniköt
 - B.3.5 Harvapuustoiset merenrannan dyynien sekapuustot
- B.4 Merenrantanutmet, -niityt ja -pensaikot
 - B.4.1 Merenrantanutmet
 - B.4.2 Merenrantaniityt
 - * B.4.2.1 Merenrannan ruovikot
 - * B.4.2.2 Merenrannan saraniityt
 - * B.4.2.3 Merenrannan matalat niityt
 - * B.4.2.4 Merenrannan suolamaat
 - B.4.3 Merenrantapensaikot

3.4.3 C Sisävesien biotoopit

- C.1 Matalat järvisedet (0-3 m)
 - C.1.1 Matalan järviseden kasvittomat pohjat
 - * C.1.1.1 Matalan järviseden kasvittomat kallio- ja kivikkopohjat
 - * C.1.1.2 Matalan järviseden kasvittomat hiekka- ja sorapohjat
 - * C.1.1.3 Matalan järviseden kasvittomat muta- ja liejupohjat
 - C.1.2 Matalan järviseden kasvipeitteiset pohjat
 - * C.1.2.1 Matalan järviseden ilmaversoiskasvustot
 - * C.1.2.2 Matalan järviseden kellulehtikasvustot
 - * C.1.2.3 Matalan järviseden uposkasvustot
 - C.1.3 Järvien karit, luodot ja särkät
 - * C.1.3.1 Järvien karit ja luodot
 - * C.1.3.2 Järvien särkät
- C.2 Keskisyvät järvi vedet (3-10 m)
 - C.2.1 Keskisyvän järviseden kallio- ja kivikkopohjat
 - * C.2.1.1 Keskisyvän järviseden kasvittomat kallio- ja kivikkopohjat
 - * C.2.1.2 Keskisyvän järviseden kasvipeitteiset kallio- ja kivikkopohjat
 - C.2.2 Keskisyvän järviseden hiekka- ja sorapohjat
 - * C.2.2.1 Keskisyvän järviseden kasvittomat hiekka- ja sorapohjat
 - * C.2.2.2 Keskisyvän järviseden kasvipeitteiset hiekka- ja sorapohjat
 - C.2.3 Keskisyvän järviseden muta- ja liejupohjat
 - * C.2.3.1 Keskisyvän järviseden kasvittomat muta- ja liejupohjat
 - * C.2.3.2 Keskisyvän järviseden kasvipeitteiset muta- ja liejupohjat
- C.3 Syvät järvisedet (yli 10 m)
 - C.3.1 Syvän järviseden kallio- ja kivikkopohjat
 - C.3.2 Syvän järviseden hiekka- ja sorapohjat
 - C.3.3 Syvän järviseden muta- ja liejupohjat
- C.4 Virtaavat vedet
 - C.4.1 Avolähteet
 - C.4.2 Piilopurot
 - C.4.3 Purot
 - C.4.4 Pikkujoeet
 - * C.4.4.1 Pikkujokien normaaliuomat
 - * C.4.4.2 Pikkujokien kosket
 - * C.4.4.3 Pikkujokien suvannot
 - * C.4.4.4 Pikkujokien särkät ja kivikot
 - * C.4.4.5 Pikkujokien kasvustot

- C.4.5 Leveät joet
 - * C.4.5.1 Leveiden jokien normaaliuomat
 - * C.4.5.2 Leveiden jokien kosket
 - * C.4.5.3 Leveiden jokien suvannot
 - * C.4.5.4 Leveiden jokien särkät ja kivikot
 - * C.4.5.5 Leveiden jokien kasvustot

3.4.4 D Sulkeutuneet metsäbiotoopit

- D.1 Sulkeutuneet mäntymetsät
 - D.1.1 Sulkeutuneet mäntykankaat
 - * D.1.1.1 Nuoret sulkeutuneet mäntykankaat
 - * D.1.1.2 Varttuneet sulkeutuneet mäntykankaat
 - D.1.2 Sulkeutuneet mäntysuot
 - * D.1.2.1 Nuoret sulkeutuneet mäntysuot
 - * D.1.2.2 Varttuneet sulkeutuneet mäntysuot
 - D.1.3 Sulkeutuneet ojitetut mäntysuot
 - * D.1.3.1 Nuoret sulkeutuneet ojitetut mäntysuot
 - * D.1.3.2 Varttuneet sulkeutuneet ojitetut mäntysuot
- D.2 Sulkeutuneet kuusimetsät
 - D.2.1 Sulkeutuneet kuusikankaat
 - * D.2.1.1 Nuoret sulkeutuneet kuusikankaat
 - * D.2.1.2 Varttuneet sulkeutuneet kuusikankaat
 - D.2.2 Sulkeutuneet kuusisuot
 - * D.2.2.1 Nuoret sulkeutuneet kuusisuot
 - * D.2.2.2 Varttuneet sulkeutuneet kuusisuot
 - D.2.3 Sulkeutuneet ojitetut kuusisuot
 - * D.2.3.1 Nuoret sulkeutuneet ojitetut kuusisuot
 - * D.2.3.2 Varttuneet sulkeutuneet ojitetut kuusisuot
- D.3 Sulkeutuneet vieraan havupuulajin metsät
 - D.3.1 Sulkeutuneet vieraan havupuulajin kankaat
 - * D.3.1.1 Nuoret sulkeutuneet vieraan havupuulajin kankaat
 - * D.3.1.2 Varttuneet sulkeutuneet vieraan havupuulajin kankaat
- D.4 Sulkeutuneet tunturikoivumetsät
 - D.4.1 Sulkeutuneet tunturikoivukankaat
 - D.4.2 Sulkeutuneet tunturikoivusuot
- D.5 Sulkeutuneet tunturikoivu-havupuumetsät

- D.5.1 Sulkeutuneet tunturikoivu-havupuukankaat
- D.5.2 Sulkeutuneet tunturikoivu-havupuusuot
- D. 6 Sulkeutuneet lehtipuumetsät
 - D.6.1 Sulkeutuneet lehtipuukankaat
 - * D.6.1.1 Nuoret sulkeutuneet lehtipuukankaat
 - * D.6.1.2 Varttuneet sulkeutuneet lehtipuukankaat
 - D.6.2 Sulkeutuneet lehtipuusuot
 - * D.6.2.1 Nuoret sulkeutuneet lehtipuusuot
 - * D.6.2.2 Varttuneet sulkeutuneet lehtipuusuot
 - D.6.3 Sulkeutuneet ojitetut lehtipuusuot
 - * D.6.3.1 Nuoret sulkeutuneet ojitetut lehtipuusuot
 - * D.6.3.2 Varttuneet sulkeutuneet ojitetut lehtipuusuot
 - D.6.4 Sulkeutuneet lehtipuutulvametsät
 - * D.6.4.1 Nuoret sulkeutuneet lehtipuutulvametsät
 - * D.6.4.2 Varttuneet sulkeutuneet lehtipuutulvametsät
- D. 7 Sulkeutuneet lehti-havupuumetsät
 - D.7.1 Sulkeutuneet lehti-havupuukankaat
 - * D.7.1.1 Nuoret sulkeutuneet lehti-havupuukankaat
 - * D.7.1.2 Varttuneet sulkeutuneet lehti-havupuukankaat
 - D.7.2 Sulkeutuneet lehti-havupuusuot
 - * D.7.2.1 Nuoret sulkeutuneet lehti-havupuusuot
 - * D.7.2.2 Varttuneet sulkeutuneet lehti-havupuusuot
 - D.7.3 Sulkeutuneet ojitetut lehti-havupuusuot
 - * D.7.3.1 Nuoret sulkeutuneet ojitetut lehti-havupuusuot
 - * D.7.3.2 Varttuneet sulkeutuneet ojitetut lehti-havupuusuot
 - D.7.4 Sulkeutuneet lehti-havupuutulvametsät
 - * D.7.4.1 Nuoret sulkeutuneet lehti-havupuutulvametsät
 - * D.7.4.2 Varttuneet sulkeutuneet lehti-havupuutulvametsät

3.4.5 E Harvapuustoiset kangas-, kallio- ja kivikkobiotoopit

- E.1 Uudistuvat kankaat
 - E.1.1 Tilapäisesti puuttomat kankaat
 - * E.1.1.1 Tilapäisesti puuttomat jäkälä-varpukankaat
 - * E.1.1.2 Tilapäisesti puuttomat sammal-varpukankaat
 - * E.1.1.3 Tilapäisesti puuttomat heinä-ruohokankaat
 - * E.1.1.4 Tilapäisesti puuttomat muokatut kankaat
 - E.1.2 Uudistuvat mäntykankaat
 - * E.1.2.1 Uudistuvat jäkälä-varpu-mäntykankaat

- * E.1.2.2 Uudistuvat sammal-varpu-mäntykankaat
- * E.1.2.3 Uudistuvat heinä-ruoho-mäntykankaat
- * E.1.2.4 Uudistuvat muokatut mäntykankaat
- E.1.3 Uudistuvat kuusikankaat
 - * E.1.3.1 Uudistuvat jäkälä-varpu-kuusikankaat
 - * E.1.3.2 Uudistuvat sammal-varpu-kuusikankaat
 - * E.1.3.3 Uudistuvat heinä-ruoho-kuusikankaat
 - * E.1.3.4 Uudistuvat muokatut kuusikankaat
- E.1.4 Uudistuvat vieraan havupuulajin kankaat
 - * E.1.4.1 Uudistuvat vieraan havupuulajin jäkälä-varpukankaat
 - * E.1.4.2 Uudistuvat vieraan havupuulajin sammal-varpukankaat
 - * E.1.4.3 Uudistuvat vieraan havupuulajin heinä-ruohokankaat
 - * E.1.4.4 Uudistuvat muokatut vieraan havupuulajin kankaat
- E.1.5 Uudistuvat lehtipuukankaat
 - * E.1.5.1 Uudistuvat jäkälä-varpu-lehtipuukankaat
 - * E.1.5.2 Uudistuvat sammal-varpu-lehtipuukankaat
 - * E.1.5.3 Uudistuvat heinä-ruoho-lehtipuukankaat
 - * E.1.5.4 Uudistuvat muokatut lehtipuukankaat
- E.1.6 Uudistuvat lehti-havupuukankaat
 - * E.1.6.1 Uudistuvat jäkälä-varpu-lehti-havupuukankaat
 - * E.1.6.2 Uudistuvat sammal-varpu-lehti-havupuukankaat
 - * E.1.6.3 Uudistuvat heinä-ruoho-lehti-havupuukankaat
 - * E.1.6.4 Uudistuvat muokatut lehti-havupuukankaat
- E.2 Nuoret harvapuustoiset kankaat
 - E.2.1 Nuoret harvapuustoiset mäntykankaat
 - * E.2.1.1 Nuoret harvapuustoiset jäkälä-varpu-mäntykankaat
 - * E.2.1.2 Nuoret harvapuustoiset sammal-varpu-mäntykankaat
 - * E.2.1.3 Nuoret harvapuustoiset heinä-ruoho-mäntykankaat
 - E.2.2 Nuoret harvapuustoiset kuusikankaat
 - * E.2.2.1 Nuoret harvapuustoiset jäkälä-varpu-kuusikankaat
 - * E.2.2.2 Nuoret harvapuustoiset sammal-varpu-kuusikankaat
 - * E.2.2.3 Nuoret harvapuustoiset heinä-ruoho-kuusikankaat
 - E.2.3 Nuoret harvapuustoiset vieraan havupuulajin kankaat
 - * E.2.3.1 Nuoret harvapuustoiset vieraan havupuulajin jäkälä-varpukankaat
 - * E.2.3.2 Nuoret harvapuustoiset vieraan havupuulajin sammal-varpukankaat
 - * E.2.3.3 Nuoret harvapuustoiset vieraan havupuulajin heinä-ruohokankaat
 - E.2.4 Nuoret harvapuustoiset lehtipuukankaat
 - * E.2.4.1 Nuoret harvapuustoiset jäkälä-varpu-lehtipuukankaat
 - * E.2.4.2 Nuoret harvapuustoiset sammal-varpu-lehtipuukankaat
 - * E.2.4.3 Nuoret harvapuustoiset heinä-ruoho-lehtipuukankaat
 - E.2.5 Nuoret harvapuustoiset lehti-havupuukankaat

- * E.2.5.1 Nuoret harvapuustoiset jäkälä-varpu-lehti-havupuukankaat
- * E.2.5.2 Nuoret harvapuustoiset sammal-varpu-lehti-havupuukankaat
- * E.2.5.3 Nuoret harvapuustoiset heinä-ruoho-lehti-havupuukankaat
- E.3 Varttuneet harvapuustoiset kankaat
 - E.3.1 Varttuneet harvapuustoiset mäntykankaat
 - * E.3.1.1 Varttuneet harvapuustoiset jäkälä-varpu-mäntykankaat
 - * E.3.1.2 Varttuneet harvapuustoiset sammal-varpu-mäntykankaat
 - * E.3.1.3 Varttuneet harvapuustoiset heinä-varpu-mäntykankaat
 - E.3.2 Varttuneet harvapuustoiset kuusikankaat
 - * E.3.2.1 Varttuneet harvapuustoiset jäkälä-varpu-kuusikankaat
 - * E.3.2.2 Varttuneet harvapuustoiset sammal-varpu-kuusikankaat
 - * E.3.2.3 Varttuneet harvapuustoiset heinä-ruoho-kuusikankaat
 - E.3.3 Varttuneet harvapuustoiset vieraan havupuulajin kankaat
 - * E.3.3.1 Varttuneet harvapuustoiset vieraan havupuulajin jäkälä-varpukankaat
 - * E.3.3.2 Varttuneet harvapuustoiset vieraan havupuulajin sammal-varpukankaat
 - * E.3.3.3 Varttuneet harvapuustoiset vieraan havupuulajin heinä-ruohokankaat
 - E.3.4 Varttuneet harvapuustoiset lehtipuukankaat
 - * E.3.4.1 Varttuneet harvapuustoiset jäkälä-varpu-lehtipuukankaat
 - * E.3.4.2 Varttuneet harvapuustoiset sammal-varpu-lehtipuukankaat
 - * E.3.4.3 Varttuneet harvapuustoiset heinä-ruoho-lehtipuukankaat
 - E.3.5 Varttuneet harvapuustoiset lehti-havupuukankaat
 - * E.3.5.1 Varttuneet harvapuustoiset jäkälä-varpu-lehti-havupuukankaat
 - * E.3.5.2 Varttuneet harvapuustoiset sammal-varpu-lehti-havupuukankaat
 - * E.3.5.3 Varttuneet harvapuustoiset heinä-ruoho-lehti-havupuukankaat
- E.4 Harvapuustoiset kalliit ja kivikot
 - E.4.1 Harvapuustoiset mäntykalliit ja -kivikot
 - * E.4.1.1 Karut ja keskiravinteiset harvapuustoiset mäntykalliit ja -kivikot
 - * E.4.1.2 Ravinteiset harvapuustoiset mäntykalliit ja -kivikot
 - * E.4.1.3 Ultraemäksiset harvapuustoiset mäntykalliit ja -kivikot
 - E.4.2 Harvapuustoiset kuusikalliit ja -kivikot
 - * E.4.2.1 Karut ja keskiravinteiset harvapuustoiset kuusikalliit ja -kivikot
 - * E.4.2.2 Ravinteiset harvapuustoiset kuusikalliit ja -kivikot
 - * E.4.2.3 Ultraemäksiset harvapuustoiset kuusikalliit ja -kivikot
 - E.4.3 Vieraan havupuulajin harvapuustoiset kalliit ja kivikot
 - * E.4.3.1 Karut ja keskiravinteiset vieraan havupuulajin harvapuustoiset kalliit ja kivikot
 - * E.4.3.2 Ravinteiset vieraan havupuulajin harvapuustoiset kalliit ja kivikot
 - * E.4.3.3 Ultraemäksiset vieraan havupuulajin harvapuustoiset kalliit ja kivikot
 - E.4.4 Harvapuustoiset lehtipuukalliit ja -kivikot
 - * E.4.4.1 Karut ja keskiravinteiset harvapuustoiset lehtipuukalliit ja -kivikot
 - * E.4.4.2 Ravinteiset harvapuustoiset lehtipuukalliit ja -kivikot

- * E.4.4.3 Ultraemäksiset harvapuustoiset lehtipuukalliot ja -kivikot
- E.4.5 Lehti-havupuukalliot ja -kivikot
 - * E.4.5.1 Karut ja keskiravinteiset lehti-havupuukalliot ja -kivikot
 - * E.4.5.2 Ravinteiset lehti-havupuukalliot ja -kivikot
 - * E.4.5.3 Ultraemäksiset lehti-havupuukalliot ja -kivikot
- E.5 Harvapuustoiset laidunmaat ja entiset viljelysmaat
 - E.5.1 Pensaikkoiset laitumet ja entiset viljelysmaat
 - * E.5.1.1 Lehtipensaikkoiset entiset pellot
 - * E.5.1.2 Lehtipensaikkoiset entiset niityt ja laitumet
 - * E.5.1.3 Lehtipensaikkoiset niityt ja laitumet
 - * E.5.1.4 Katajikkoiset niityt ja laitumet
 - E.5.2 Mäntyvaltaiset laitumet ja entiset viljelysmaat
 - * E.5.2.1 Mäntyvaltaiset entiset pellot
 - * E.5.2.2 Mäntyvaltaiset entiset niityt ja laitumet
 - * E.5.2.3 Mäntyvaltaiset niityt ja laitumet
 - E.5.3 Kuusivaltaiset laitumet ja entiset viljelysmaat
 - * E.5.3.1 Kuusivaltaiset entiset pellot
 - * E.5.3.2 Kuusivaltaiset entiset niityt ja laitumet
 - * E.5.3.3 Kuusivaltaiset niityt ja laitumet
 - E.5.4 Vieraan havupuulajin vallitsemat laitumet ja entiset viljelysmaat
 - * E.5.4.1 Vieraan havupuulajin vallitsemat entiset niityt ja laitumet
 - * E.5.4.2 Vieraan havupuulajin vallitsemat niityt ja laitumet
 - E.5.5 Lehtipuuvallitsemat laitumet ja entiset viljelysmaat
 - * E.5.5.1 Lehtipuuvallitsemat entiset pellot
 - * E.5.5.2 Lehtipuuvallitsemat entiset niityt ja laitumet
 - * E.5.5.3 Lehtipuuvallitsemat niityt ja laitumet
 - E.5.6 Lehti-havupuuvallitsemat laitumet ja entiset viljelysmaat
 - * E.5.6.1 Lehti-havupuuvallitsemat entiset pellot
 - * E.5.6.2 Lehti-havupuuvallitsemat entiset niityt ja laitumet
 - * E.5.6.3 Lehti-havupuuvallitsemat niityt ja laitumet
- E.6 Harvapuustoiset tunturikoivukankaat ja tunturikoivu-havupuukankaat
 - E.6.1 Harvapuustoiset tunturikoivukankaat
 - * E.6.1.1 Harvapuustoiset jäkälä-varpu-tunturikoivukankaat
 - * E.6.1.2 Harvapuustoiset sammal-varpu-tunturikoivukankaat
 - * E.6.1.3 Harvapuustoiset heinä-ruoho-tunturikoivukankaat
 - E.6.2 Harvapuustoiset tunturikoivu-havupuukankaat
 - * E.6.2.1 Harvapuustoiset jäkälä-varpu-tunturikoivu-havupuukankaat
 - * E.6.2.2 Harvapuustoiset sammal-varpu-tunturikoivu-havupuukankaat
 - * E.6.2.3 Harvapuustoiset heinä-ruoho-tunturikoivu-havupuukankaat

3.4.6 F Avoimet ja harvapuustoiset kosteikkobiotoopit

- F.1 Kausikosteat altaat
- F.2 Rantaniityt, rantapensaikot ja harvapuustoiset rannat
 - F.2.1 Ruohovaltaiset rantaniityt
 - F.2.2 Ruovikkoniityt
 - F.2.3 Saraniityt
 - F.2.4 Rantapensaikot
 - F.2.5 Harvapuustoiset rannat
- F.3 Harvapuustoiset suot
 - F.3.1 Harvapuustoiset mäntysuot
 - F.3.2 Harvapuustoiset kuusisuot
 - F.3.3 Harvapuustoiset lehtipuusuot
 - F.3.4 Harvapuustoiset lehti-havupuusuot
- F.4 Avoimet suot
 - F.4.1 Avoimet mätäspintasuot
 - * F.4.1.1 Avoimet lehtipuiset mätäspintasuot
 - * F.4.1.2 Avoimet mäntyiset mätäspintasuot
 - * F.4.1.3 Puuttomat mätäspintasuot
 - F.4.2 Avoimet mätäs-välipintasuot
 - * F.4.2.1 Avoimet lehtipuiset mätäs-välipintasuot
 - * F.4.2.2 Avoimet mäntyiset mätäs-välipintasuot
 - * F.4.2.3 Puuttomat mätäs-välipintasuot
 - F.4.3 Avoimet mätäs-väli-rimpipintasuot
 - * F.4.3.1 Avoimet lehtipuiset mätäs-väli-rimpipintasuot
 - * F.4.3.2 Avoimet mäntyiset mätäs-väli-rimpipintasuot
 - * F.4.3.3 Puuttomat mätäs-väli-rimpipintasuot
 - F.4.4 Avoimet mätäs-vesipintasuot
 - * F.4.4.1 Avoimet lehtipuiset mätäs-vesipintasuot
 - * F.4.4.2 Avoimet mäntyiset mätäs-vesipintasuot
 - * F.4.4.3 Puuttomat mätäs-vesipintasuot
 - F.4.5 Avoimet välipintasuot
 - * F.4.5.1 Avoimet lehtipuiset välipintaiset suot
 - * F.4.5.2 Avoimet mäntyiset välipintaiset suot
 - * F.4.5.3 Puuttomat välipintasuot
 - F.4.6 Avoimet väli-rimpipintasuot
 - * F.4.6.1 Avoimet lehtipuiset väli-rimpipintasuot
 - * F.4.6.2 Avoimet mäntyiset väli-rimpipintasuot
 - * F.4.6.3 Puuttomat väli-rimpipintasuot

- F.4.7 Avoimet rimpipintasuoet
- F.4.8 Avoimet vesipintasuoet
- F.5 Pensaikkosuoet
 - F.5.1 Vaivaiskoivusuoet
 - F.5.2 Vaivaiskoivu-pajukkosuoet
 - F.5.3 Pajukkosuoet
 - F.5.4 Muut pensaikkosuoet
- F.6 Avoimet ojitetut suoet
 - F.6.1 Avoimet mätäspintaiset ojitetut suoet
 - F.6.2 Avoimet mätäs-välipintaiset ojitetut suoet
 - F.6.3 Avoimet välipintaiset ojitetut suoet
 - F.6.4 Avoimet ojanreunuspuustoiset suoet
- F.7 Harvapuustoiset ojitetut suoet
 - F.7.1 Harvapuustoiset ojitetut mäntysuoet
 - F.7.2 Harvapuustoiset ojitetut kuusisuoet
 - F.7.3 Harvapuustoiset ojitetut lehtipuusuoet
 - F.7.4 Harvapuustoiset ojitetut lehti-havupuusuoet
- F.8 Ojitetut pensaikkosuoet
- F.9 Kotitarveturpeenottoalueet
- F.10 Avoimet ennallistetut suoet
 - F.10.1 Avoimet mätäspintaiset ennallistetut suoet
 - F.10.2 Avoimet välipintaiset ennallistetut suoet
 - F.10.3 Avoimet rimpipintaiset ennallistetut suoet
- F.11 Harvapuustoiset ennallistetut suoet
 - F.11.1 Harvapuustoiset ennallistetut mäntysuoet
 - F.11.2 Harvapuustoiset ennallistetut kuusisuoet
 - F.11.3 Harvapuustoiset ennallistetut lehtipuusuoet
 - F.11.4 Harvapuustoiset ennallistetut lehti-havupuusuoet

3.4.7 G Avoimet kangasbiotoopit

- G.1 Maapaljastumat
 - G.1.1 Hiekka- ja sorarannat
 - G.1.2 Moreeni-, sora- ja hiekkapaljastumat
 - G.1.3 Sisämaan dyynien maapaljastumat
 - G.1.4 Hiekka- ja savipaljastumat
 - G.1.5 Pysyvästi lumipeitteiset alueet
 - G.1.6 Tuntureiden maapaljastumat
 - G.1.7 Muut maapaljastumat
- G.2 Metsävyöhykkeen avoimet kankaat
- G.3 Tunturikankaat
 - G.3.1 Paljakan tunturikankaat
 - * G.3.1.1 Paljakan jäkälä-varputunturikankaat
 - * G.3.1.2 Paljakan jäkälä-sammal-varputunturikankaat
 - * G.3.1.3 Paljakan sammal-varputunturikankaat
 - * G.3.1.4 Paljakan varpu-ruohotunturikankaat
 - G.3.2 Tunturikoivuvyöhykkeen tunturikankaat
 - * G.3.2.1 Tunturikoivuvyöhykkeen jäkälä-varputunturikankaat
 - * G.3.2.2 Tunturikoivuvyöhykkeen jäkälä-sammal-varputunturikankaat
 - * G.3.2.3 Tunturikoivuvyöhykkeen sammal-varputunturikankaat
 - * G.3.2.4 Tunturikoivuvyöhykkeen varpu-ruohotunturikankaat
 - G.3.3 Niukkapuustoiset tunturikankaat
 - * G.3.3.1 Niukkapuustoiset jäkälä-varputunturikankaat
 - * G.3.3.2 Niukkapuustoiset jäkälä-sammal-varputunturikankaat
 - * G.3.3.3 Niukkapuustoiset sammal-varputunturikankaat
 - * G.3.3.4 Niukkapuustoiset varpu-ruohotunturikankaat
- G.4 Metsävyöhykkeen niityt
 - G.4.1 Laiduntamattomat ja niittämättömät metsävyöhykkeen niityt
 - G.4.2 Laidunnetut ja niitetyt metsävyöhykkeen niityt
- G.5 Tunturiniityt
 - G.5.1 Ruohoiset tunturiniityt
 - G.5.2 Heinäiset tunturiniityt
 - G.5.3 Lumenviipymät
- G.6 Tunturipensaikot
 - G.6.1 Tunturikatajikat
 - G.6.2 Tunturikoivupensaikot

- * G.6.2.1 Jäkälä-varpu-tunturikoivupensaikot
- * G.6.2.2 Sammal-varpu-tunturikoivupensaikot
- * G.6.2.3 Ruoho-heinä-tunturikoivupensaikot
- G.6.3 Vaivaiskoivutunturipensaikot
 - * G.6.3.1 Jäkälä-vaivaiskoivutunturipensaikot
 - * G.6.3.2 Sammal-vaivaiskoivutunturipensaikot
- G.6.4 Tunturipajukot
 - * G.6.4.1 Sammal-varputunturipajukot
 - * G.6.4.2 Ruoho-tunturipajukot

3.4.8 H Avoimet kallio- ja kivikkobiotoopit

- H. 1 Kallionlaet
 - H.1.1 Puuttomat jäkäläkalliot
 - * H.1.1.1 Puuttomat karut ja keskiravinteiset jäkäläkalliot
 - * H.1.1.2 Puuttomat ravinteiset jäkäläkalliot
 - * H.1.1.3 Puuttomat ultraemäksiset jäkäläkalliot
 - H.1.2 Puuttomat varpu-heinäkalliot
 - * H.1.2.1 Puuttomat karut ja keskiravinteiset varpu-heinäkalliot
 - * H.1.2.2 Puuttomat ravinteiset varpu-heinäkalliot
 - * H.1.2.3 Puuttomat ultraemäksiset varpu-heinäkalliot
 - H.1.3 Niukkapuustoiset kalliot
 - * H.1.3.1 Niukkapuustoiset karut ja keskiravinteiset kalliot
 - * H.1.3.2 Niukkapuustoiset ravinteiset kalliot
 - * H.1.3.3 Niukkapuustoiset ultraemäksiset kalliot
- H.2 Kivikot
 - H.2.1 Puuttomat jäkäläkivikot
 - H.2.2 Puuttomat varpu-heinäkivikot
 - H.2.3 Niukkapuustoiset kivikot
- H. 3 Jyrkänteet
 - H.3.1 Pikkujyrkänteet
 - * H.3.1.1 Karut ja keskiravinteiset pikkujyrkänteet
 - * H.3.1.2 Ravinteiset pikkujyrkänteet
 - * H.3.1.3 Ultraemäksiset pikkujyrkänteet
 - H.3.2 Matalat varjojyrkänteet
 - * H.3.2.1 Matalat karut ja keskiravinteiset varjojyrkänteet
 - * H.3.2.2 Matalat ravinteiset varjojyrkänteet
 - * H.3.2.3 Matalat ultraemäksiset varjojyrkänteet
 - H.3.3 Matalat paistejyrkänteet

- * H.3.3.1 Matalat karut ja keskiravinteiset paistejyrkänteet
- * H.3.3.2 Matalat ravinteiset paistejyrkänteet
- * H.3.3.3 Matalat ultraemäksiset paistejyrkänteet
- H.3.4 Korkeat varjojyrkänteet
 - * H.3.4.1 Korkeat karut ja keskiravinteiset varjojyrkänteet
 - * H.3.4.2 Korkeat ravinteiset varjojyrkänteet
 - * H.3.4.3 Korkeat ultraemäksiset varjojyrkänteet
- H.3.5 Korkeat paistejyrkänteet
 - * H.3.5.1 Korkeat karut ja keskiravinteiset paistejyrkänteet
 - * H.3.5.2 Korkeat ravinteiset paistejyrkänteet
 - * H.3.5.3 Korkeat ultraemäksiset paistejyrkänteet

3.4.9 I Viljelysmaiden biotoopit

- I.1 Pellot ja laidunmaat
 - I.1.1 Avo-ojaiset pellot ja laidunnurmet
 - I.1.2 Salaojitetut pellot ja laidunnurmet
- I.2 Puu- ja pensasviljelmät
 - I.2.1 Hedelmäpuuviljelmät
 - I.2.2 Pensasviljelmät
 - I.2.3 Taimiviljelmät
 - I.2.4 Siemenpuuviljelmät
 - I.2.5 Muut puu- ja pensasviljelmät

3.4.10 J Rakennetun ympäristön biotoopit

- J.1 Intensiivisesti rakennetut alueet
 - J.1.1 Taajamakeskustat
 - J.1.2 Teollisuusalueet
 - J.1.3 Vettä läpäisemättömät kentät
 - J.1.4 Vettä läpäisevät kentät
- J.2 Liikenneväylät
 - J.2.1 Rautatiet
 - J.2.2 Maantiet
 - J.2.3 Lentokentät
- J.3 Ekstensiivisesti rakennetut alueet
 - J.3.1 Pientaloalueet

- J.3.2 Kerrostaloalueet
- J.3.3 Muut ekstensiivisesti rakennetut alueet
- J.3.4 Rakennetut luontoympäristöt
- J.4 Viheralueet
 - J.4.1 Avoimet nurmikot
 - J.4.2 Muut avoimet viheralueet
 - J.4.3 Puustoiset viheralueet
- J.5 Maantäyttö- ja maankaivualueet
 - J.5.1 Kaatopaikat
 - J.5.2 Täyttömaa-alueet
 - J.5.3 Maa-aineksen ottoalueet
 - J.5.4 Turpeenottoalueet
 - J.5.5 Louhos- ja kaivosalueet
- J.6 Rakennetut vedet
 - J.6.1 Leveät rakennetut virtavesiuomat
 - J.6.2 Kapeat rakennetut virtavesiuomat
 - J.6.3 Jätealtaat
 - J.6.4 Satama-altaat
 - J.6.5 Muut rakennetut vesialtaat
- J.7 Vedessä olevat rakennelmat
 - J.7.1 Kalojen kassikasvatusalueet
 - J.7.2 Laiturialueet
 - J.7.3 Muut vedessä olevat rakennelma-alueet